

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoCsp/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119296120
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Blaha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119296120.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Blahu, členiek senátu JUDr. Márie Jamriškovej, PhD. a Mgr. Miriam Kamenskej v právnej veci žalobcu Slovenská sporiteľňa, a. s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, zast. Roman Kvasnica a partneri s. r. o., so sídlom Žilinská cesta 130, 921 01 Piešťany, IČO: 36 866 598 proti žalovanému B. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. XX, XXX XX K. K., zast. Občianske združenie OPOS, so sídlom A. Hlinku 1084/24A, 914 01 Trenčianska Teplá, IČO: 51 147 688 o zaplatenie 74.002,54 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 20Csp/63/2019-242 zo dňa 10. septembra 2020 takto

rozhodol:

Rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20Csp/63/2019-242 zo dňa 10. septembra 2020 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozhodnutím v prvej výrokovej vete žalobu zamietol. V druhej výrokovej vete priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnej výške.

2. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa svojou žalobou doručenou súdu dňa 30.05.2019 domáhal od žalovaného (pôvodne označeného ako žalovaný 1/) a od pôvodne označenej žalovanej 2/ spoločne a nerozdielne zaplatenia sumy 74 002,54 Eur, úrokov vyčíslených do 14. 05. 2019 vo výške 20 277,19 Eur, úrokov z omeškania vyčíslených do 14. 05. 2019 vo výške 11 836,82 Eur, 6,70 % ročných úrokov zo sumy 40 390,50 Eur od 14. 05. 2019 do zaplatenia, 5 % ročných úrokov z omeškania zo sumy 51 929,10 Eur od 14. 05. 2019 do zaplatenia, 1,69 % ročných úrokov zo sumy 33 612,04 Eur od 14. 05. 2019 do zaplatenia, 5 % ročných úrokov z omeškania zo sumy 42 350,63 Eur od 14. 05. 2019 do zaplatenia spolu s trovami konania titulom Zmluvy o úvere č. 1 a Zmluvy o úvere č. 2.

3. Z dôvodu vyhláseného konkurzného konania voči pôvodne označenej žalovanej 2/ pod sp. zn. 4Odk/1149/2018 súd prvej inštancie uznesením č.k. 20Csp/63/2019-191 zo dňa 16.09.2019, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.10.2019, konanie voči pôvodne označenej žalovanej 2/ zastavil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že účastníkom konania preto ostal pôvodne označený žalovaný 1/, ďalej označený ako „žalovaný“.

4. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca svoj nárok voči žalovanému odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o úvere č. 1 zo dňa 13.01.2015 poskytol pôvodne žalovaným 1/ a 2/ ako dlžníkom úver v celkovej výške 1.361.000,- Sk s úrokovou sadzbou vo výške 6,15 % ročne v deň podpisu zmluvy. Žalovaný spolu s pôvodne žalovanou 2/ sa zaviazali poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené s úverom v 350 splátkach po 8.450,- Sk mesačne vždy k 20. dňu v mesiaci s prvou splátkou splatnou dňa 20.02.2005 a poslednou splátkou splatnou dňa 20.10.2004. Na základe Zmluvy o úvere č. 2 zo dňa 11.01.2016 poskytol žalobca ako veriteľ pôvodne označeným žalovaným 1/ a 2/ ďalší úver vo výške 1.130.000,- Sk s pevnou výškou úrokovej sadzby odo dňa

uzavretia zmluvy do 11.01.2007 vo výške 5,60 % ročne v deň podpisu zmluvy. Pôvodne označení žalovaní 1/ a 2/ sa zaviazali poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť náklady v 359 splátkach po 6.610,- Sk splatných mesačne vždy k 20. dňu v mesiaci s dátumom splatnosti prvej splátky dňa 20.02.2006 a poslednou splátkou dňa 20.12.2035. Približne od júna 2006 sa pôvodne označení žalovaní 1/ a 2/ dostávali do omeškania s úhradou svojho záväzku podľa Zmluvy o úvere č. 1, pričom poslednú úhradu realizovali dňa 02.05.2016 vo výške 500,- Eur. Z dôvodu riadneho nesplácania úveru žalobca výzvou zo dňa 19.02.2016 vyzval pôvodne označených žalovaných 1/ a 2/, aby do 15 dní od doručenia výzvy zaplatili omeškané splátky, ktoré k tomuto dňu boli v sume 3.992,69 Eur a súčasne boli žalovaní upozornení, že v prípade neuhradenia omeškaných splátok môže žalobca vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a dražbu založenej nehnuteľnosti. Žalovaný prevzal zásielku dňa 14.03.2016 a pri pôvodne označenej žalovanej 2/ sa zásielka považovala za doručenú dňom 27.02.2016. Pôvodne označení žalovaní 1/ a 2/ uhradili na základe tejto výzvy dňa 02.05.2016 sumu 500,- Eur. Z dôvodu neuhradenia záväzku v zostávajúcej časti žalobca vyhlásil ku dňu 01.07.2016 mimoriadnu splatnosť pohľadávky a vyzval pôvodne označených žalovaných 1/ a 2/ na zaplatenie sumy 44.090,25 Eur do 15 dní od prevzatia oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Žalovaný prevzal zásielku dňa 25.07.2016 a pôvodne označená žalovaná 2/ dňa 27.07.2016. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ďalej vyplýva, že ani záväzok zo Zmluvy o úvere č. 2 žalovaní 1/ a 2/ neplnili riadne a včas, od januára 2009 sa začali dostávať do omeškania, pričom v roku 2015 vykonali len jednu úhradu tak, ako aj v roku 2016. Opätovne žalobca výzvou zo dňa 19.02.2016 vyzval pôvodne označených žalovaných 1/ a 2/ v lehote 15 dní na zaplatenie celej výšky omeškaných splátok k tomuto dňu v sume 3.450,82 Eur a súčasne boli upozornení na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a dražby založenej nehnuteľnosti. Žalovaný prevzal zásielku dňa 14.03.2016 a pôvodne označená žalovaná 2/ podľa dohodnutých zmluvných podmienok dňa 27.02.2016. Žalovaný a pôvodne označená žalovaná 2/ reagovali na túto výzvu úhradou sumy 500,- Eur dňa 02.05.2016. Vzhľadom k tomu, že ich záväzok nebol uhradený v celom rozsahu, žalobca vyhlásil dňa 01.07.2016 mimoriadnu splatnosť pohľadávky a vyzval ich na zaplatenie dlžnej sumy 36.815,12 Eur do 15 dní od doručenia výzvy, ktorú žalovaný prevzal 25.07.2016 a pôvodne označená žalovaná 2/ dňa 27.07.2016.

5. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalovaný a pôvodne označená žalovaná 2/ sa v konaní vyjadrili, že nie je sporné uzavretie úverových zmlúv č. 1 a 2 a poukazovali pritom, že suma úverov bola znížená o poplatok za ich poskytnutie. V konaní vzniesli námietku premlčania na obidve predmetné zmluvy v celom rozsahu s poukazom na § 103, § 565 a § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), pričom premlčacia doba začína plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Posledná riadne a včas uhradená splátka bola dňa 07.02.2015 na obidve zmluvy a následné úhrady sa nevykonávali po dobu 14 mesiacov. Žalobný návrh bol podaný 30.05.2019 a bol podaný preto oneskorene. Žalovaní uvádzali, že dátum zosplatnenia úveru ku dňu 01.07.2016 nemal vplyv na zmenu počiatku premlčacej lehoty, keď toto právo bolo možné uplatniť oveľa skôr, keď sa právo mohlo vykonať po prvýkrát, teda nasledujúcim dňom po vzniku dlhu (splátka splatná k marcu 2015). Podľa nich sa nárok žalobcu premlčal dňa 21.03.2018 a keďže žaloba bola podaná dňa 30.05.2019, bola podaná po uplynutí 3-ročnej premlčacej lehoty.

6. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa k námietke premlčania vyjadril tak, že úvery boli zosplatnené ku dňu 01.07.2016 podľa bodu 8.1 produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery žalobcu účinných od 01.01.2015 a za prípad omeškania dlžníka sa považuje omeškanie o viac ako 3 mesiace. Potvrdil, že žalovaný a pôvodne označená žalovaná 2/ realizovali na obidve úverové zmluvy predposlednú úhradu dňa 07.02.2015 a poslednú dňa 02.05.2016. Poukazyval na to, že pre splatnosť pohľadávky nie je významným, kedy veriteľ mohol dlžníka z dôvodu jeho omeškania so splátkami požiadať o zaplatenie celej pohľadávky alebo jej zostatku, ale to, či a kedy sa rozhodol svoje oprávnenie využiť a o zaplatenie celej pohľadávky skutočne požiadať. Toto právo však môže veriteľ podľa § 565 OZ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Tvrdil, že splatnosť celého dlhu nenastáva automaticky nezaplatením konkrétnej zmluvne dohodnutej splátky, ale jej nezaplatenie umožňuje veriteľovi pri splnení zákonom stanovených predpokladov žiadať o zaplatenie celej pohľadávky naraz. Žalobca tvrdil, že postupoval v súlade s § 53 ods. 9 OZ s použitím § 565 OZ, nakoľko žalovaní vyzval na zaplatenie dlžnej sumy po uplynutí 3 mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením konkrétnej splátky a potom ako dlh nezaplatili, vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Tvrdil, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti ku dňu 01.07.2016 nebola reakcia žalobcu na nezaplatenie konkrétnych splátok, ale bola dôsledkom dlhodobého neplnenia si povinností zo strany žalovaných, ktorí neplnili splátky a nereagovali na výzvu súdu. Uviedol, že zo strany žalobcu nedošlo k uplatneniu práva podľa § 565 OZ a § 53 ods.9 OZ, ale o postup dohodnutý v zmluve. Napriek tomu však žalobca

postupoval v súlade s § 53 ods. 9 OZ a v prípade aplikácie § 565 OZ je nevyhnutné považovať za splátky, pre ktoré boli vyhlásené mimoriadne splatnosti úverov splátky splatné dňa 20.06.2016.

7. Okresný súd s odkazom na § 103, § 53 ods. 9 a § 565 OZ žalobu zamietol z dôvodu premlčania žalobcom uplatneného nároku.

8. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že v konaní nebola medzi stranami sporu sporná skutočnosť o uzatvorení Zmluvy o úvere č. 1 a 2. Nebola sporná ani skutočnosť neplnenia povinností zo strany žalovaných vykonávať splátky pravidelne a včas v dohodnutej výške. Okresný súd zistil z výpisov z účtov predložených žalobcom, že na oba úverové účty vykonali žalovaný a pôvodne označená žalovaná 2/ úhradu dňa 07.02.2015 a dňa 02.05.2016.

9. Okresný súd konštatoval v bode 30. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, že na oboch úverových zmluvách bolo dohodnuté plnenie v splátkach a jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne, a to odo dňa ich zročnosti, teda odo dňa zročnosti jednotlivej splátky. Pre prípad, že si veriteľ dojednal so spotrebiteľom možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti dlhu v súlade so zákonom (§ 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ), teda tzv. stratu výhody splátok, potom premlčacia doba vo vzťahu k celému dlhu začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Ustanovenie § 103 OZ treba vykladať vo väzbe na právne dôsledky uvedené v § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ, ktoré obmedzuje veriteľa v práve požadovať splnenie celého dlhu. Právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky je časovo limitované. Trojročná premlčacia doba pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh začína plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky. Keďže § 53 ods. 9 OZ umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou je práve táto splátka, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní tri mesiace tou splátkou pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh v zmysle § 103 OZ. Prednosť má úprava druhej vety § 103 OZ a počiatok plynutia premlčacej doby bude viazaný na zročnosť splátky, ktorá zosplatnenie celého dlhu vyvolala. Aplikácia § 101 OZ je vo vzťahu k druhej vete § 103 OZ na mieste pokiaľ sa jedná o dĺžku premlčacej doby tri roky, nakoľko ustanovenie § 103 OZ inú úpravu ohľadne dĺžky premlčacej doby neustanovuje. Ustanovenie § 101 OZ je teda úpravou všeobecnou a ustanovenie § 103 OZ vo vzťahu k nemu je lex specialis, t. j. osobitnou úpravou, ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť.

10. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že okresný súd mal za nesporné, že žalovaný a pôvodne označená žalovaná 2/ poslednú splátku pred zosplatnením zaplatili dňa 07.02.2015 a uviedol, že v zmysle tejto nezaplatennej splátky došlo aj k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, čo korešponduje s dátumom výzvy zo dňa 19.02.2016, keďže dlh bol vyčíslený k tomuto dátumu. Po uplynutí stanovenej lehoty žalobca úver zosplatnil. Na obranu žalobcu, že žalovaný a pôvodne označená žalovaná 2/ vykonali poslednú splátku dňa 02.05.2016 uviedol, že k zosplatneniu úveru žalobcom nedošlo pre uvedenú splátku, keďže výzva bola realizovaná dňa 19.02.2016 a žalobca nepredložil do konania výzvu k omeškaniu ku dňu 02.05.2016. Na základe uvedeného dospel okresný súd k záveru, že došlo k premlčaniu uplatneného nároku a žalobu zamietol.

11. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému ako strane úspešnej v spore priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi.

12. Proti uvedenému rozhodnutiu, a to jeho prvej výrokovej vete o zamietnutí žaloby, podal včas odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Napadnutý výrok o zamietnutí žaloby považoval za nesprávny a vydaný v rozpore so zákonom. Poukázal na to, že súd nepostupoval správne, keď posúdil žalobcom uplatnený nárok za premlčaný.

13. Podľa žalobcu súd prvej inštancie v bode 31. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zmätočne popísal súdom stanovený začiatok plynutia premlčacej doby pre žalobcom uplatnenú pohľadávku, pretože z listinných dôkazov v súdnom spise vyplýva, že ku dňu 07.02.2015 nebola podľa uzavretej zmluvy o úvere splatná žiadna zo splátok úveru.

14. Žalobca uviedol, že začiatok premlčacej doby nároku žalobcu uplatneného v konaní nie je možné stanoviť na dátum 07.02.2015 tak, ako to uviedol okresný súd. Pri prednostnej aplikácii § 101 Obč. zák. premlčacia doba začala plynúť odo dňa 10.08.2016. Uviedol, že absolútna aplikácia § 565 OZ je vylúčená na základe osobitného ust. § 53 ods. 9 OZ a preto nemôže byť aplikovaný ani § 103 OZ. Uviedol, že vyhlásenia mimoriadnej splatnosti nepredstavovali reakciu žalobcu na nezaplatenie konkrétnych splátok, ale boli dôsledkom dlhodobého neplnenia povinností zo strany žalovaných, ktorí

po dobu dlhšiu nesplácali poskytnuté úvery riadne a včas. Zo strany žalobcu preto nedošlo k uplatneniu práva podľa § 565 OZ, ako to predpokladá ust. § 53 ods. 9 OZ, ale sa jednalo o postup zmluvne dohodnutý. Napriek uvedenému žalobca postupoval v súlade s § 53 ods. 9 OZ, čo do potreby výzvy predchádzajúcej zosplatneniu úveru, ako aj dĺžke omeškania s platením záväzkov dlžníka. Uvedené vyplýva z výzvy na úhradu dlžnej s umy zo dňa 19.02.2016. Ku dňu 07.02.2015, keď súd určil začiatok premlčacej doby, neboli splnené zmluvné podmienky na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti pohľadávok podľa všeobecných obchodných a úverových podmienok. Neboli splnené ani zákonné podmienky na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti pohľadávky.

15. Žalobca poukázal na to, že pre vyhlásenie splatnosti spotrebiteľského úveru musia byť kumulatívne splnené podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ, inak sa jedná o zosplatnenie úveru neplatným právnym úkonom podľa § 39 OZ. Za daného legislatívneho stavu poslednú vetu § 565 OZ pri spotrebiteľských zmluvách nemožno použiť. Podľa jeho názoru preto veriteľ môže požiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky kedykoľvek, ak sú splnené podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ. Žalobca vytýkal okresnému súdu, že nesprávne posúdil ust. § 565 OZ ako ustanovenie kogentné. Splatnosť celej pohľadávky nastala, keď žalobca o jej zaplatenie požiadal, nie keď tak urobiť mohol (uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo/426/2005, rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 11Co/99/2013). Uviedol, že splatnosť celej pohľadávky (strata výhody splátok) nenastáva priamo zo zákona, ale záleží od veriteľa, či toto právo uplatní a vyzve dlžníka na zaplatenie celého zvyšku pohľadávky. Právo veriteľa požadovať zaplatenie celej pohľadávky je časovo obmedzené tak, že veriteľ ho môže použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/75/2007 zo dňa 28.02.2008).

16. Žalobca v odvolaní uviedol, že z oznámenia zo dňa 01.07.2016 vyplýva vyhlásenie mimoriadnej splatnosti ku dňu 01.07.2016 a zároveň výzva žalovaných, aby do 15 dní od prevzatia tejto listiny dlžné sumy uhradili vo výške 44.090,25 Eur a 36.815,12 Eur. Žalovaný prevzal uvedené vyhlásenie o mimoriadnej splatnosti dňa 01.08.2016 a márnym uplynutím 15-dňovej lehoty na úhradu dlžnej sumy si žalobca mohol uplatniť pohľadávky v súdnom konaní, ako to predpokladá § 101 OZ. Pri posudzovaní začiatku plynutia premlčacej lehoty v prípade zročnosti celého dlhu pre neuhradenie jednej zo splátok odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/261/2016 zo dňa 30.11.2017.

17. Poukázal na to, že je nevyhnutné rozlišovať dojednanie o strate výhody splátok a dojednanie, podľa ktorého dochádza pri plnení v splátkach k dohode, že omeškaním čo len jednej splátky dochádza bez ďalšieho k splatnosti celého dlhu. Ak dôjde iba k strate výhody splátok (§ 565 OZ), nestáva sa splatný celý dlh, ale veriteľovi vzniká iba právo požiadať dlžníka o zaplatenie celého dlhu, pričom toto právo veriteľa je časovo obmedzené do splatnosti ďalšej splátky (uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/370/2016 zo dňa 27.09.2017). Poukázal na to, že žalobca ako veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a z jeho strany nedošlo len k požiadavke o zaplatenie celej dlžnej sumy z dôvodu straty výhody splátok, ale celý dlh voči žalobcovi sa stal splatným. Tvrdil preto, že nie je možné, aby premlčacia doba začala plynúť skôr, ako nastala splatnosť zostatku pohľadávky. Premlčacia doba plynie odo dňa, kedy sa právo mohlo prvý raz vykonať a týmto je deň, kedy bolo právo možné vykonať podaním žaloby na súde. Pretože predčasné splatnosti boli vyhlásené ku dňu 01.07.2016 a lehoty na plnenie uplynuli dňom 09.08.2016, pred týmto dňom si žalobca nemohol uplatniť celú zosplatnenú pohľadávku na súde. Odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/1017/2015 zo dňa 15.02.2015.

18. Podľa žalobcu súdom prvej inštancie určený začiatok plynutia premlčacej doby od 07.02.2015 je v rozpore s ust. § 103, prvej vety OZ, podľa ktorého „ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti“. Do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti zo dňa 01.07.2016, ešte po dni 07.02.2015, ktorý okresný súd uviedol ako začiatok plynutia premlčacej lehoty, sa stalo splatnými ešte 17 splátok každého z poskytnutých úverov. Žiadne zákonné ustanovenie podľa žalobcu neumožňuje súdu, aby mal možnosť zrušiť splatnosť splátok, keď ich splatnosť nastala priamo zo zákona. Uviedol preto, že na uzavretý zmluvný vzťah nie je možné aplikovať ust. § 565 OZ.

19. Žalobca v odvolaní uviedol, že ak by bol odvolací súd toho názoru, že v danej veci musí ísť o aplikáciu § 565 OZ, čo však žalobca popiera, s poukazom na druhú vetu tohto ustanovenia je nevyhnutné považovať za splátky, pre ktoré boli vyhlásené mimoriadne splatnosti úverov, splátky bezprostredne predchádzajúce vyhláseniu mimoriadnych splatností úverov, t.j. splátky splatné dňa 20.06.2016. Preto aj v zmysle prípadnej aplikácie § 103 OZ je nevyhnutné považovať deň 21.06.2017 za začiatok plynutia

premlčacej doby pre časť uplatnenej pohľadávky, ktorej splatnosť nastala vyhlásením mimoriadnych splatností úveru. Žaloba bola podaná dňa 29.05.2019.

20. Podľa žalobcu ním uplatnená pohľadávka nie je premlčaná a súd prvej inštancie vzhľadom na nesprávne skutkové zistenia, spor nesprávne posúdil a rozhodol v rozpore so zákonom. Na základe uvedeného, keďže rozsudok bol vydaný na základe konania, v ktorom došlo na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, žalobca navrhol zmeniť napadnuté rozhodnutie v prvej výrokovej vete a žalobe vyhovieť, eventuálne sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

21. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

22. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379, § 380 ods. 1 a § 385 ods. 1 CSP v senáte bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

23. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca ako veriteľ uzavrel so žalovaným a pôvodne označenou žalovanou 2/ dve zmluvy o úvere, a to Zmluvu o úvere č. 1 zo dňa 13.01.2005, na základe ktorej poskytol žalovanému a pôvodne označenej žalovanej 2/ ako dlžníkom Úver PLUS na bývanie zabezpečený nehnuteľnosťou za účelom rekonštrukcie nehnuteľnosti vo výške 1.361.000,- Sk, ktorý sa žalovaný a pôvodne označená žalovaná 2/ zaviazali vrátiť v 357 mesačných splátkach po 8.450,- Sk splatných vždy k 20. dňu v mesiaci so splatnosťou prvej splátky ku dňu 20.02.2015 a poslednou splátkou ku dňu 20.10.2034. Na základe uzavretej Zmluvy o úvere č. 2 zo dňa 11.01.2006 poskytol žalobca ako veriteľ žalovanému a pôvodne označenej žalovanej 2/ ako dlžníkom Úver PLUS na bývanie zabezpečený nehnuteľnosťou za účelom vyplatenia skôr poskytnutých úverov, rekonštrukcia - údržba nehnuteľnosti vo výške 1.130.000,- Sk, ktorý sa žalovaný a pôvodne označená žalovaná 2/ zaviazali splatiť v 359 mesačných splátkach po 6.610,- Sk splatných vždy k 20. dňu v mesiaci s dátumom splatnosti prvej splátky dňa 20.02.2006 a poslednej splátky dňa 20.12.2035.

24. V konaní nebolo sporné, že žalovaný a pôvodne označená žalovaná 2/ si riadne neplnili zmluvné povinnosti z uvedených úverových zmlúv. Posledné splátky k uvedeným zmluvám uhradili dňa 07.02.2015 a následne dňa 02.05.2016. Ani tieto skutočnosti sporné neboli. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že žalobca vyzval žalovaného a pôvodne označenú žalovanú 2/ na zaplatenie dlžných súm vo výške 3.992,69 Eur a vo výške 3.450,82 Eur z obidvoch uvedených úverových zmlúv výzvou zo dňa 19.02.2016, ktoré boli žalovanému a pôvodne označenej žalovanej 2/ doručené. Zároveň boli vo výzvach upozornení, že v prípade neuhradenia týchto súm do 15 dní od ich doručenia, je žalobca oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky a pristúpiť k realizácii záložného práva. Po takejto výzve uhradili žalovaní na obidve úverové zmluvy splátku po 500,- Eur. Ani táto skutočnosť sporná nebola.

25. Žalobca následne oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 01.07.2016 k obidvom uvedeným úverovým zmluvám oznámil žalovanému a pôvodne označenej žalovanej 2/ mimoriadnu splatnosť pohľadávky vo výške 44.090,25 Eur a vo výške 36.815,12 Eur so žiadosťou o ich úhradu do 15 dní. Žalovaný prevzal uvedené oznámenie dňa 25.07.2016 a pôvodne označená žalovaná 2/ dňom 27.07.2016.

26. Podľa § 53 ods. 9 zák.č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej „OZ“) v znení účinnom ku dňu 01.07.2016, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

27. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

28. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

29. Predmetom konania je nárok žalobcu voči žalovanému na zaplatenie zostatku neuhradenej dlžnej sumy z poskytnutých dvoch úverov po ich zosplatnení s príslušenstvom. Súd prvej inštancie správne posúdil vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľský, keď aplikoval na prejednávajúcu vec ust. § 52 ods. 1 OZ, ako aj § 53 ods. 9 OZ, ktoré sú inštitúmi a právnou úpravou výhradne týkajúcou sa spotrebiteľských vzťahov. Vzhľadom na uplatnenú námietku premlčania zo strany žalovaného okresný súd posudzoval, či nárok uplatnený žalobcom bol uplatnený včas. S poukazom na ust. § 565 s použitím § 53 ods. 9 a § 103 OZ dospel k záveru, že nárok žalobcu je premlčaný. K tomuto záveru dospel okresný súd na základe zhodnotenia zisteného skutkového stavu, keď uviedol, že nespornou skutočnosťou v konaní bolo to, že žalovaný poslednú splátku pred zosplatnením (01.07.2016) zaplatil dňa 07.02.2015 a v zmysle tejto nezaplatennej splátky došlo aj k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, čo korešponduje s dátumom výzvy zo dňa 19.02.2016, keďže dlh bol vyčíslený k tomuto dátumu (bod 31. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). S takýmto záverom odvolací súd nemôže súhlasiť.

30. V predchádzajúcom bode 30. napadnutého rozhodnutia okresný súd správne poukázal na ust. § 53 ods. 9, § 565 a § 103 OZ pri posudzovaní začiatku plynutia premlčacej doby v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti dlhu podľa § 565 OZ s použitím § 53 ods. 9 OZ. Pre takýto prípad, t.j. pri strate výhody splátok správne určil začiatok premlčacej doby k celému dlhu odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Správne konštatoval aj to, že § 103 OZ treba vykladať vo väzbe na právne dôsledky uvedené v § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ, ktoré obmedzuje veriteľa v práve požadovať splnenie celého dlhu. Okresný súd správne uviedol, že toto právo je časovo limitované a premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh podľa okresného súdu začína plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky. Keďže § 53 ods. 9 OZ umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po 3-mesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní 3 mesiace, tou splátkou, pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh podľa § 103 OZ. Dospel preto k záveru, že prednosť má úprava druhej vety § 103 OZ pred aplikáciou všeobecného ustanovenia § 101 OZ a počiatok plynutia premlčacej doby bude viazaný na zročnosť splátky, ktorá zosplatnenie celého dlhu vyvolala.

31. Po takomto správnom výklade určenia začiatku premlčacej lehoty pri uplatnení nároku na celý zostatok dlhu z dôvodu neuhradenia jednej splátky, keď dospel k záveru, že premlčanie sa odvíja odo dňa zročnosti tej nesplnenej splátky, ktorá zosplatnenie celého dlhu vyvolala, následne v rozpore s týmto záverom v bode 31. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uzavrel, že v konkrétnom individuálnom prípade došlo k uhradeniu poslednej splátky dňa 07.02.2015, t.j. konštatoval uhradenie splátky k tomuto dátumu a na druhej strane v tej istej prvej vete ods. 31 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uviedol, že v zmysle tejto „nezaplatennej“ splátky došlo aj k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Hoci to súd prvej inštancie jednoznačne v bode 31. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia neuviedol, z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že okresný súd mienil poukázať na skutočnosť, že práve dátum 07.02.2015 má byť dátumom začatia plynutia premlčacej lehoty uplatneného nároku.

32. Žalobca v odvolaní namietal, že takto určený začiatok plynutia premlčacej lehoty súdom prvej inštancie je zmätočný, pretože z dokladov nachádzajúcich sa v spise, z ktorých aj okresný súd vychádzal vyplýva, že ku dňu 07.02.2015 nebola splatná žiadna zo splátok úveru, ale naopak k tomuto dátumu došlo k úhrade posledných splátok zo strany žalovaného. Výhrada žalobcu o zmätočnom určení začiatku plynutia premlčacej lehoty súdom prvej inštancie k dátumu 07.02.2015 je dôvodná.

33. Na jednej strane v bode 30. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie

34. správne konštatoval, že začiatok plynutia premlčacej lehoty je v prípade premlčania celého dlhu z dôvodu straty výhody splátok viazaný na zročnosť tej splátky, ktorá zosplatnenie celého dlhu vyvolala, t.j. premlčacia lehota začína plynúť odo dňa zročnosti takto nesplnenej splátky. Na druhej strane v prvej vete bodu 31. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie najprv tvrdí v súlade s obsahom spisu, že žalovaný poslednú splátku uhradil dňa 07.02.2015 a na druhej strane v tej istej vete tvrdí, že v dôsledku tejto „nezaplatennej“ splátky došlo aj k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru.

35. Pokiaľ na jednej strane okresný súd všeobecne správne konštatuje (v bode 30. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia) začiatok plynutia premlčacej lehoty k dátumu posledne neuhradenej splátky úveru, pre ktorú došlo k jeho zosplatneniu, avšak v rozpore s týmto záverom v bode 31. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia určil začiatok plynutia premlčacej doby k dátumu poslednej úhrady splátok úveru (07.02.2015), potom je jeho určenie začiatku plynutia premlčacej lehoty zmätočné tak, ako to správne uviedol žalobca v odvolaní.

36. V tejto časti je odvolanie dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je v tejto časti nepreskúmateľné, zmätočné bez uvedenia akýchkoľvek logických dôvodov, skutkových zistení a úvah, keď súd prvej inštancie dátum 07.02.2015, ktorý sám považoval za dátum posledných úhrad, určil ako deň začiatku plynutia premlčacej lehoty, hoci na druhej strane uviedol v bode 30. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, že premlčacia lehota plynie od splatnosti tej nesplnenej splátky úveru, pre ktorú došlo k zosplatneniu celého zostatku úveru. V tejto časti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie absentuje logické odôvodnenie, skutkový základ ako aj právne posúdenie pre jeho záver, v dôsledku ktorého určil začiatok plynutia premlčacej lehoty od 07.02.2015. Určenie začiatku plynutia premlčacej lehoty od dátumu uhradenia posledných splátok (07.02.2015) je v rozpore so samotným záverom súdu prvej inštancie (bod 30. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), podľa ktorého premlčacia lehota mala začať plynúť od splatnosti tej neuhradenej splátky úveru, pre ktorú došlo k zosplatneniu celého zostatku úveru, nie teda od dátumu úhrady poslednej splátky (bod 31. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), čím okresný súd fakticky negoval svoj predtým uvedený záver v bode 30. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

37. Zjednodušene povedané na jedenej strane okresný súd konštatoval poslednú úhradu dňa 07.02.2015 a na druhej strane v rozpore s týmto (nesporným) zistením považoval tieto úhrady za „nezaplatené splátky“, od ktorých určil začiatok plynutia premlčacej lehoty. Záver súdu prvej inštancie o začiatku plynutia 3-ročnej premlčacej lehoty odo dňa 07.02.2015 (hoci to explicitne v odôvodnení okresný súd neuviedol) je v rozpore so zisteným skutkovým stavom v dôsledku ktorého okresný súd vec aj nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru o premlčaní nároku žalobcu, hoci v bode 30. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresný súd všeobecne správne konštatuje spôsob určenia začiatku plynutia premlčacej lehoty podľa § 103 OZ v spojení s § 53 ods. 9 a § 565 OZ. Napadnuté rozhodnutia súdu prvej inštancie pri určení začiatku plynutia premlčacej lehoty od 07.02.2015 je nepreskúmateľné, zmätočné, vnútorne protichodné a nelogické, v rozpore so zisteným skutkovým stavom a so samotným právnym posúdením, ktorý okresný súd uviedol v bode 30. napadnutého rozhodnutia.

38. Posúdenie začiatku plynutia premlčacej lehoty je základnou a rozhodujúcou skutočnosťou ovplyvňujúcou výsledok tohto sporu vzhľadom na uplatnenú námietku premlčania zo strany žalovaného.

39. Je povinnosťou súdu a zároveň právom strany konania, aby napadnuté rozhodnutie obsahovalo vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní, ktoré môžu mať vplyv na konečné rozhodnutie a je preto povinnosťou súdu riadne zdôvodniť svoje rozhodnutie. Pokiaľ rozhodnutie súdu neobsahuje vysporiadanie sa so všetkými okolnosťami dôležitými pre rozhodnutie a neobsahuje riadne odôvodnenie, takéto rozhodnutie neumožňuje odvolaciemu súdu preskúmať napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu skutkových tvrdení strán sporu. Nedostatok odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, resp. jeho zmätočnosť, ktorá v konečnom dôsledku spôsobuje nedostatočné odôvodnenie a nevysporiadanie sa s relevantnými skutočnosťami je porušením práva strany konania na spravodlivý proces z dôvodu nesprávneho postupu súdu prvej inštancie. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je zmätočné, nemajúce oporu v zistenom skutkovom stave a ani v právnom posúdení uvedenom samotným súdom prvej inštancie. Odvolací súd môže konštatovať len zmätočné určenie začiatku plynutia premlčacej lehoty okresným súdom. Na jednej strane súd prvej inštancie konštatoval správne poslednú úhradu dňa 07.02.2015 a na druhej strane túto poslednú úhradu splátok považoval za „nezaplatenú splátku“, na základe ktorej malo dôjsť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v bode 31. nie je odvolaciemu súdu zrejmé a okresný súd ani žiadnym spôsobom nedal odpoveď na otázku, z akých dôvodov došlo k transformovaniu úhrady splátky zo dňa 07.02.2015 na „nezaplatenú splátku“, od ktorej okresný súd určil začiatok plynutia premlčacej lehoty.

40. Okresný súd fakticky uviedol, že z dôvodu úhrady poslednej splátky dňa 07.02.2015 došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Takýto skutkový záver však z obsahu spisu nevyplýva. Už zo samotnej povahy zosplatnenia úveru vyplýva, že k zosplatneniu môže dôjsť z dôvodu neuhradenia konkrétnej splátky a nie z dôvodu jej uhradenia ku dňu 07.02.2015, ako to nesprávne konštatoval okresný súd. Ani obrana žalovaného nebola založená na tvrdení o počiatku plynutia premlčacej lehoty odo dňa 07.02.2015. Žalovaný uviedol, že v tento dátum boli vykonané posledné úhrady, došlo k omeškaniu

ďalšej splátky splatnej ku dňu 20.03.2015 a poukazoval na začiatok plynutia premlčacej lehoty odo dňa 21.03.2015.

41. Žalobca v odvolaní na str. 3 v 2. odseku výslovne namietal zmätočnosť napadnutého rozhodnutia v časti, v ktorej okresný súd určil začiatok plynutia premlčacej lehoty ku dňu 07.02.2015. Odvolací súd túto časť odvolania žalobcu v súlade s čl. 11 ods. 1 a § 125 ods. 1 CSP posúdil podľa jeho obsahu ako výhradu nesprávneho postupu súdu pre nepreskúmateľnosť citovaných záverov rozhodnutia súdu prvej inštancie.

42. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie a zostali sporné (napr. nález Ústavného súdu SR II. ÚS 78/95 zo dňa 16.03.2005). Strana sporu má však právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ktoré musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu jeho správnosti v konaní o opravnom prostriedku. Pokiaľ v rozhodnutí absentuje vyporiadanie sa so spornými skutkovými tvrdeniami, resp. pokiaľ pre zmätočnosť nie je možné zistiť úvahy, dôvody, skutkové a právne zhodnotenie okresného súdu, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie o uplatnenom nároku, ide o nepreskúmateľné rozhodnutie. Takéto rozhodnutie porušuje práva účastníka na spravodlivý proces, pretože mu upiera možnosť skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov. Odvolanie žalobcu z uvedených dôvodov je preto dôvodné.

43. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, z dôvodu ďalšieho postupu okresného súdu sa odvolací súd zaoberal aj ďalšími výhradami žalobcu ohľadne spôsobu určenia začatia plynutia premlčacej lehoty. Odvolací súd nesúhlasí s tvrdením žalobcu o nemožnosti aplikácie § 565 a § 103 OZ na spotrebiteľské vzťahy vzhľadom na znenie § 53 ods. 9 OZ a nesúhlasí ani s jeho tvrdením o možnom začiatku plynutia premlčacej lehoty až od uplynutia 15-dňovej lehoty na zaplatenie zostatku dlžnej sumy podľa oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 01.07.2016.

44. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju predchádzajúcu rozhodovaciu činnosť, napr. rozhodnutie sp. zn. 43Co/56/2019 z 01.08.2019, sp. zn. 43CoCsp/24/2020 zo dňa 13.05.2020, od ktorej nemá dôvod sa odkloniť a v zmysle ktorej pri aplikácii § 103, druhá veta OZ vo vzťahu k určeniu začatia plynutia premlčacej lehoty je relevantná tá prvá splátka, v dôsledku ktorej došlo k zosplateniu celého zostatku dlhu.

45. Tento záver odvolacieho súdu je v súlade so stanoviskom obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29.05.2019 podľa ktorého začiatok premlčacej doby pre zosplatenú celú sumu úveru alebo pôžičky plynie od rovnakého dátumu, ako pri splátke, pre ktorú k tomu došlo v zmysle zákonného znenia § 103, druhá veta OZ. Odvolací súd preto nesúhlasí s tvrdením žalobcu v odvolaní, že v prípade aplikácie § 565 OZ (s čím žalobca nesúhlasí) premlčacia lehota pri celom zostatku poskytnutého úveru začala plynúť odo dňa nasledujúceho po splatnosti splátky splatnej dňa 20.06.2016 bezprostredne splatnej pred zosplatením úveru, t.j. od 21.06.2016. Tomuto záveru nezodpovedá splnenie predpokladov podľa § 53 ods. 9 OZ s použitím § 565 OZ. K zosplateniu úveru pre omeškanie splátky splatnej ku dňu 20.06.2016 sa vyžaduje jej omeškanie po dobu 3 mesiacov (§ 53 ods. 9 OZ) a až po uplynutí tejto doby by veriteľ mohol úver zosplatiť, t.j. najskôr po dni 20.09.2016. Žalobca však úver zosplatiť skôr, a to oznámením zo dňa 01.07.2016. Zosplatenie vo vzťahu k splátke splatnej ku dňu 20.06.2016 preto nastať nemohlo z dôvodu nesplnenia zákonných predpokladov podľa § 53 ods. 9 OZ a od tohto dátumu nemohla začať plynúť ani 3-ročná premlčacia lehota.

46. Právo vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru podľa § 565 OZ pri dlhu splatného v splátkach je pre účely spotrebiteľských vzťahov sprísnené úpravou § 53 ods. 9 OZ. Znamená to, že len vtedy môže dôjsť k uplatneniu práva na predčasné zosplatenie úveru podľa § 565 OZ, ak je splnená okrem iného podmienka omeškania úhrady konkrétnej splátky po dobu 3 mesiacov a neuhradenia tejto splátky ku dňu zosplatenia úveru. Len ak sú splnené konkrétne zákonné predpoklady pri omeškaní splátky, t.j. doba omeškania v trvaní 3 mesiacov, môže uplatniť veriteľ právo zosplatenia úveru. Odvolací súd súhlasí s názorom žalobcu, že splatnosť celého dlhu nastáva, keď veriteľ o jeho úhradu skutočne aj požiadal a nie od okamihu kedy tak urobiť mohol. Nevyužitím tohto práva veriteľa alebo márnym uplynutím lehoty na zaplatenie ďalšej splátky, nenastáva automaticky splatnosť celého dlhu, naďalej platí dojednanie o

plnení v splátkach, pričom právo veriteľa o zosplatnenie celého zostatku dlhu sa posúva na obdobie po splatnosti ďalšej neuhradenej splátky.

47. Odvolací súd zdôrazňuje, že nielen začiatok lehoty na uplatnenie práva zosplatniť dlh v celom rozsahu je upravený v zmysle § 53 ods. 9 OZ za vyššie uvedených podmienok, avšak aj konečná lehota na uplatnenie tohto práva je zákonom limitovaná v zmysle druhej vety § 565 OZ, a to najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

48. Aj v tejto otázke došlo k prijatiu zjednocujúceho stanoviska na obchodnoprávnom kolégiu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29.05.2019. Podľa neho obmedzenie uplatnenia práva zosplatniť úver podľa druhej vety § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ je potrebné vykladať tak, že zákonom stanovenú lehotu na uplatnenie práva zosplatniť úver má veriteľ len do splatnosti tej splátky, ktorá bezprostredne nadväzuje na omeškanú splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, inak jeho právo zaniká.

49. Súd prvej inštancie správne v bode 30 napadnutého rozhodnutia tieto skutočnosti a aplikáciu ust. § 103, § 53 ods. 9 a § 565 OZ uviedol, avšak nesprávne, zmätočne, nezrozumiteľne a v rozpore s ním zisteným skutkovým stavom určil začiatok plynutia premlčacej doby nie odo dňa splatnosti neuhradenej splátky úveru pre ktorú došlo k jeho zosplatneniu, ale od posledne vykonanej úhrady dňa 07.02.2015, po ktorej navyše nenasledovala žiadna výzva na zaplatenie dlžnej sumy v lehotách podľa § 53 ods. 9 OZ a ktorá nebola ani urobená v lehote určenej podľa § 565 OZ.

50. Vzhľadom na zákonné limity jednak možnosti vyzvať na zosplatnenie dlžnej sumy (za predpokladu uplynutia 3 mesiacov od splatnosti neuhradenej splátky), ako aj limitu, dokedy sa má táto výzva realizovať (do splatnosti najbližšej splátky), treba potom zákonné ustanovenie § 53 ods. 9 s použitím § 103 a § 565 OZ vykladať tak, že pokiaľ je splatnosť splátok dohodnutá napr. k 20. dňu v mesiaci, pričom napr. splátka ku dňu 20.02. bežného roka nie je uhradená, potom môže využiť veriteľ právo vyzvať na zosplatnenie celej dlžnej sumy uplynutím 3 mesiacov od tejto splatnosti, t.j. najskôr dňom 20.05. bežného roka, avšak skôr ako nadobudne splatnosť ďalšia splátka po uplynutí 3 mesiacov, t.j. do 20.06. bežného roka.

51. Odvolací súd preto nesúhlasí s názorom žalobcu, že za súčasného legislatívneho stavu v spotrebiteľských vzťahoch nie je možné aplikovať poslednú vetu § 565 OZ a pri splnení podmienok podľa § 53 ods. 9 OZ môže veriteľ požiadať o splnenie celého dlhu kedykoľvek. Ako bolo uvedené vyššie podľa odvolacieho súdu aj v spotrebiteľských vzťahoch sa vyššie uvedeným spôsobom aplikuje posledná veta § 565 OZ, ktorá má kogentnú povahu, pokiaľ veriteľ mieni využiť právo na zosplatnenie celého dlhu a určuje časový limit (splatnosť najbližšej nasledujúcej splátky) dokedy tak môže urobiť. Pokiaľ sa preto veriteľ rozhodne toto právo realizovať, potom nastupuje kogentný charakter právnej normy, a to vo vzťahu k časovej limitácii uplatnenia tohto úkonu, a to do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Aj na danú vec sa preto podľa odvolacieho súdu aplikuje začiatok plynutia premlčacej doby podľa § 103 druhá veta OZ pri aplikácii § 565 OZ a pri splnení zákonných predpokladov podľa § 53 ods. 9 OZ. Jedná sa o osobitnú úpravu začatia plynutia premlčacej lehoty pri nároku na zaplatenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej splátky, ktorá má prednosť pred všeobecnou úpravou začiatku plynutia premlčacej lehoty podľa § 101 OZ, ako to správne uviedol aj okresný súd. Odvolací súd preto nesúhlasí s názorom žalobcu v odvolaní o aplikácii ust. § 101 OZ na určenie začiatku plynutia premlčacej lehoty na ním uplatnený nárok.

52. V odvolaní žalobca poukazoval na skutočnosť, že jeho oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 01.07.2016 nedošlo k uplatneniu práva podľa § 565 OZ, ako to predpokladá ust. § 53 ods. 9 OZ, ale sa jednalo o postup dojednaný. Odvolací súd zdôrazňuje, že tento úkon veriteľa bol realizovaný v rámci spotrebiteľského vzťahu medzi stranami sporu v čase existencie právnej úpravy § 53 ods. 9 a § 565 druhá veta OZ, ktoré majú kogentnú povahu a od ktorej sa veriteľ nemôže odchýliť. Realizáciu tohto oprávnenia žalobcu, aj keď vykonanú na základe zmluvného dojednania, je preto nevyhnutné posudzovať podľa cit. ustanovení Občianskeho zákonníka.

53. Súdom prvej inštancie posúdený začiatok plynutia premlčacej lehoty k dátumu 07.02.2015 žalobca v odvolaní namietal ako zmätočný, s čím sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Aj keď s viacerými žalobcom udávanými dôvodmi odvolací súd nesúhlasil, výhrada voči určeniu začatia plynutia premlčacej lehoty k 07.02.2015 je dôvodná.

54. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že zákonná úprava splnenia predpokladov upravených v § 53 ods. 9 a § 565, druhá veta OZ má kogentnú povahu. Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie posudzoval nárok žalobcu na základe jeho uplatnenia ako nárok na zaplatenie celého zostatku dlžnej sumy na základe výzvy navrhovateľa na zosplatenie úveru zo dňa 01.07.2016. Okresný súd vychádzal z predpokladu zosplatenia úveru k tomuto dátumu, ktorému mala predchádzať výzva na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 19.02.2016. Napriek výzve zo dňa 19.02.2016 a súdom prvej inštancie zistenému zosplateniu ku dňu 01.07.2016 určil začiatok plynutia premlčacej lehoty ku dňu 07.02.2015. Okresný súd žiadnym spôsobom v napadnutom rozhodnutí neuviedol a ani sa nezaoberal splnením predpokladov zosplatenia celého zostatku úveru, hoci z neho vychádzal, podľa § 53 ods. 9 s použitím § 565 OZ na základe konkrétne zisteného skutkového stavu, hoci limity a právne posúdenie zosplatenia všeobecne správne uviedol v bode 30. napadnutého rozhodnutia.

55. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil začiatok plynutia premlčacej lehoty od dátumu 07.02.2015, ako na to správne žalobca poukázal v odvolaní. Pretože súd prvej inštancie nesprávne, zmätočne určil začiatok plynutia premlčacej lehoty uplatneného nároku a neskúmal ani splnenie zákonom určených podmienok pre splatnosť celého zostatku dlhu, v dôsledku čoho následne už nevykonával žiadne dokazovanie týkajúce sa výšky uplatneného nároku a príslušenstva k nemu, je rozhodnutie súdu prvej inštancie nesprávne, predčasné keď posúdil nárok žalobcu za premlčaný. Odvolací súd preto v zmysle § 389 ods.1 písm. b) a c) CSP napadnuté rozhodnutia zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

56. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne posúdi uplatnený nárok žalobcu v celom rozsahu vychádzajúc z vykonaného dokazovania. Opätovne posúdi splnenie zákonných predpokladov zosplatenia úveru podľa zásad uvedených odvolacím súdom pri aplikácii § 53 ods. 9 s použitím § 565 OZ. Ak dospeje k záveru o splnení predpokladov zosplatenia úveru na základe skutkových tvrdení žalobcu a vykonaného dokazovania, riadne odôvodní svoje skutkové zistenia a právne závery a opätovne posúdi uplatnenú námietku premlčania. V prípade nepreukázania dôvodnosti námietky premlčania posúdi nárok uplatnený žalobcom aj vo vzťahu k jeho výške, vzhľadom na výhrady žalovaných k výške poskytnutých úverov, ktoré boli znížené o poplatky. V prípade nepreukázania účinného zosplatenia úveru posúdi nárok žalobcu na základe nezmenených skutkových okolností s prihliadnutím na § 294 CSP.

57. Žalobca podal odvolanie výslovne proti prvej výrokovej vete napadnutého rozhodnutia, ktorým bola žaloba zamietnutá. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd zrušil prvú výrokovú vetu napadnutého rozhodnutia, musel zrušiť aj druhú výrokovú vetu napadnutého rozhodnutia o trovách tohto konania, ktorý výrok je závislým výrokom voči prvej výrokovej vete.

58. O náhrade trov prvostupňového, ako aj odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 396 ods. 3 CSP v novom rozhodnutí o veci.

59. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).